SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 4. maja 2006 *

V zadevi C-169/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo VAT and Duties Tribunal, London (Združeno kraljestvo), z odločbo z dne 2. aprila 2004, ki je na Sodišče prispela 5. aprila 2004, v postopku

Abbey National plc,

Inscape Investment Fund

proti

Commissioners of Customs & Excise,

* Jezik postopka: angleščina.

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, J. Malenovský, S. von Bahr (poročevalec), A. Borg Barthet in U. Lõhmus, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. marca 2005,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Abbey National plc J. Woolf, barrister, J.-C. Bouchard, odvetnik, ki ga je pooblastil R. Croker, solicitor,

– za vlado Združenega kraljestva K. Manji ter E. O'Neill in S. Nwaokolo, zastopniki, skupaj z R. Hillom, barrister,

– za luksemburško vlado S. Schreiner, zastopnik,

– za Komisijo Evropskih skupnosti R. Lyal, zastopnik,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 8. septembra 2005,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L 145, str. 1, v nadaljevanju: Šesta direktiva).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru dveh sporov med Abbey National plc (v nadaljevanju: Abbey National) in Inscape Investment Fund ter Commissioners of Customs & Excise (v nadaljevanju Commissioners) glede obdavčitve po eni strani storitev, ki jih opravlja depozitar določenega števila pooblaščenih kolektivnih naložbenih podjemov, ustanovljenih na podlagi investicijskega prava („authorised unit trusts“) in odprte investicijske družbe („Open-ended investment company“, v nadaljevanju: OEIC), in po drugi strani upravnih storitev in računovodstva, ki jih opravi tretja družba, na katero je družba za upravljanje OEIC prenesla te storitve.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Člen 13(B)(d) Šeste direktive določa:

„Brez poseganja v druge določbe Skupnosti države članice pod pogoji, ki jih določijo zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe oprostitev in preprečevanja vsakršnih možnih utaj, izogibanj ali zlorab, oprostijo:

[…]

(d) naslednje transakcije:

1. dajanje kreditov in posredovanje v zvezi s krediti ter upravljanje kreditov s strani osebe, ki kredit odobri;

2. sklepanje ali druge vrste poslovanja v zvezi z garancijami za kredite ali kakršnimi koli drugimi oblikami zavarovanja denarja ter upravljanje garancij za kredite s strani osebe, ki kredit odobri;

3. transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z depoziti, tekočimi računi, plačili, transferji, dolgovi, čeki ali drugimi plačilnimi instrumenti, razen izterjave dolgov in factoringa;

4. transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z valuto, bankovci in kovanci, ki se uporabljajo kot zakonito plačilno sredstvo, razen zbirk; za ‚zbirke' se štejejo zlati in srebrni kovanci ter kovanci iz drugih kovin ali bankovci, ki običajno niso v uporabi kot zakonito plačilno sredstvo, ali kovanci numizmatičnega pomena;

5. transakcije, vključno s posredovanjem, razen upravljanja in hrambe, z delnicami, deleži v družbah ali združenjih, obveznicami in drugimi vrednostnimi papirji, razen z:

– dokumenti, ki ustanavljajo lastništvo na blagu,

– pravicami ali vrednostnimi papirji iz člena 5(3);

6. upravljanje posebnih investicijskih skladov, ki jih opredelijo države članice."

4 Člen 1(2) Direktive Sveta 85/611/EGS z dne 20. decembra 1985 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjemih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 375, str. 3) opredeljuje kolektivne naložbene podjeme za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (v nadaljevanju: KNPVP) kot podjeme:

„– katerih edini namen je skupno vlaganje kapitala, zbranega pri javnosti, v prenosljive vrednostne papirje po načelu razpršitve tveganj

in

– katerih enote premoženja se na zahtevo imetnikov ponovno odkupijo ali izplačajo, neposredno ali posredno, iz sredstev teh podjemov. […]“

5 V skladu s členom 1(3) se taki podjemi lahko ustanovijo bodisi po „pogodbenem pravu (kot splošni skladi, ki jih upravljajo družbe za upravljanje) ali po investicijskem pravu (kot vzajemni skladi) ali po statutu (kot investicijske družbe)“. V tej direktivi „splošni skladi“ vključujejo „vzajemne sklade“.

6 Glede na člen 4(1) te direktive noben KNPVP ne izvaja teh dejavnosti, če ne dobi dovoljenja pristojnih organov države članice, v kateri je. To dovoljenje je veljavno v vseh državah članicah.

7 Iz člena 4(2) iste direktive izhaja, da mora vzajemni sklad za to, da dobi dovoljenje, izbrati družbo za upravljanje in depozitarja, medtem ko mora investicijska družba za pridobitev dovoljenja prav tako izbrati depozitarja, ni pa ji treba izbrati družbe za upravljanje.

8 Glede na člena 7(1) in 14(1) Direktive 85/611 se morajo sredstva vzejemnega sklada in investicijske družbe dati v hrambo depozitarju.

9 Kar zadeva vzajemne sklade, mora glede na člen 7(3) te direktive depozitar poleg tega:

„(a) zagotoviti, da se prodaja, izdaja, ponovni odkup, izplačilo in umik enot premoženja iz obtoka v imenu družbe za upravljanje in za račun vzajemnega sklada izvedejo v skladu z zakoni in pravili upravljanja sklada;

(b) zagotoviti, da se vrednost enote premoženja izračuna v skladu z zakoni in pravili upravljanja sklada;

(c) izpolniti navodila družbe za upravljanje, razen če so v nasprotju z zakoni in pravili upravljanja sklada;

(d) zagotoviti, da se izpolnitve obveznosti v transakcijah, ki vključujejo sredstva vzajemnega sklada, opravljajo v običajnem roku;

(e) zagotoviti, da se prihodek vzajemnega sklada uporabi v skladu z zakoni in pravili upravljanja sklada.“

10 Glede družb za upravljanje člen 14(3) te direktive določa, da mora depozitar poleg hrambe sredstev:

„(a) zagotoviti, da se prodaja, izdaja, ponovni odkup, izplačilo in umik enot premoženja iz obtoka za račun investicijske družbe izvedejo v skladu z zakoni in ustanovnimi listinami družbe;

(b) zagotoviti, da se izpolnitve obveznosti v transakcijah, ki vključujejo sredstva družbe, opravljajo v običajnem roku;

(c) zagotoviti, da se prihodek družbe uporabi v skladu z zakoni in ustanovnimi listinami.“

11 Glede na člena 9 in 16 Direktive 85/611 je depozitar v skladu z nacionalno zakonodajo države, v kateri je registriran sedež družbe za upravljanje ali investicijske družbe, odgovoren le-tema in imetnikom enot premoženja za škodo, ki jo ti utrpijo zaradi neupravičene neizpolnitve ali nepravilne izvedbe njegovih obveznosti.

12 Glede na člena 10(1) in 17(1) te direktive nobena posamezna družba ne more delovati v obeh vlogah, kot družba za upravljanje ali investicijska družba in kot depozitar.

13 Direktiva 85/611 je bila spremenjena z Direktivo 2001/107/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. januarja 2002, z namenom zakonsko urediti družbe za upravljanje in izvlečke prospektov (UL L 41, str. 20), in z Direktivo 2001/108/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. januarja 2002 glede naložb KNPVP (UL L 41, str. 35). Člen 5(2), drugi pododstavek Direktive 85/611, kot je bila spremenjena, napotuje na Prilogo II k tej direktivi, ki določa neizključni seznam nalog, zajetih v dejavnost upravljanja vzajemnih skladov in investicijskih družb. Ta seznam določa te naloge:

„– Upravljanje naložb

– Upravne naloge:

a) pravne in računovodske storitve za upravljanje sklada;

b) poizvedbe strank;

c) vrednotenje in oblikovanje cen (vključno z davčnimi povračili);

d) spremljanje usklajenosti z zakonodajo;

e) vodenje registra imetnikov enot premoženja;

f) razdelitev prihodka;

g) izdaja in odkup enot premoženja;

h) izpolnitev pogodbenih obveznosti (vključno z odpremo potrdil);

i) vodenje evidence.

– Trženje.“

14 Člen 5g(1) Direktive 85/611, kot je bila spremenjena, ki je v skladu s členom 13b te Direktive uporabljiv tudi za investicijske družbe, ki niso prenesle pooblastil za upravljanje na družbe za upravljanje, predvideva možnost, pod določenimi pogoji, da družbe za upravljanje „zaradi učinkovitejšega opravljanja dejavnosti prenesejo eno ali več svojih nalog na tretje osebe, ki jo te opravljajo v njihovem imenu.“

Nacionalna ureditev

15 V skladu s Prilogo 9, skupina 5, točki 9 in 10, zakona o davku na dodano vrednost iz leta 1994 (Value Added Tax Act 1994) se za „posebne investicijske sklade“ v Združenem kraljestvu v smislu člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive štejejo „authorised unit trusts“ (točka 9) in OEIC (točka 10).

16 Direktiva 85/611 je bila v Združeno kraljestvo prenesena z zakonom o finančnih storitvah in finančnih trgih iz leta 2000 (Financial Services and Markets Act 2000, v nadaljevanju: FSMA), ki ima kljub temu širši okvir od Direktive.

17 V skladu s FSMA je „authorised unit trust“ kolektivi naložbeni podjem, katerega premoženje ima v posesti trust na račun imetnikov enot premoženja in ki je pridobil dovoljenje v obliki pooblastila. V okviru tega podjema vlagatelji kupujejo ali prodajajo enote sklada. Razen v primeru upraviteljevega ponovnega odkupa enot od imetnika ali prodaje enot le-temu, se nove enote premoženja izdajo ali izplačajo, kadar koli vlagatelj kupi ali proda enote premoženja.

18 Glede na predpise organa, pristojnega za nadzor finančnih storitev (Financial Services Authority), ki se uporabljajo glede kolektivnih naložbenih podjemov iz „Collective Investment Schemes Sourcebook“ (v nadaljevanju: CIS Sourcebook), mora upravitelj „authorised unit trust-a“ le-tega upravljati na podlagi skrbniške pogodbe, pravil CIS Sourcebooka in zadnjega prospekta.

19 Predložitvena odločba navaja, da je OEIC vrsta kolektivnega naložbenega podjema, ki pa ima obliko gospodarske družbe, namesto da bi bila upravljana na podlagi prava o trustih. Glede na določbe FSMA za OEIC velja ureditev iz leta 2001, ki se uporablja

za odprte investicijske družbe (Open-Ended Investment Companies Regulations 2001, v nadaljevanju: OEIC Regulations). OEIC ima variabilen kapital, tako da se izdajo nove delnice, ko želi vlagatelj vložiti v družbo, in se izplačajo, ko želi vlagatelj prodati svojo naložbo.

20 OEIC Regulations zahtevajo, da dejavnost OEIC upravlja vsaj en pooblaščen upravitelj družbe (Authorised Corporate Director, v nadaljevanju: ACD). Ta mora biti pravna oseba, ki je pridobila dovoljenje in je pooblaščena, da deluje kot upravitelj.

21 V FSMA in CIS Sourcebook je depozitar „authorised unit trust“ opredeljen kot „trustee“, medtem ko se v OEIC Regulations depozitar OEIC imenuje „depozitar“.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

22 Abbey National Unit Trust Managers Limited in Scottish Mutual Investment Managers Limited, člana DDV-skupine Abbey National, sta upravljavca, prvi petnajstih in drugi enajstih „authorised unit trusts“.

23 Trusteeji teh zadnjih so Clydesdale Bank plc (v nadaljevanju: Clydesdale), ali Citicorp Trustee Company Limited (v nadaljevanju: Citicorp), ali HSBC Bank plc (v nadaljevanju: HSBC). Predložitveno sodišče navaja, da ti obračunajo splošno

plačilo za svoje dejavnosti kot trusteeji. Čeprav Clydesdale in HSBC delujeta tudi kot skrbnika, splošno plačilo, ki ga obračunata kot trusteeja, ne zajema globalnega skrbništva, za katerega je predvideno posebno plačilo, medtem ko Citicorp, čeprav trustee, ne deluje kot skrbnik.

24 Inscape Investments Limited je bil določen kot ACD za Inscape Investment Fund in Abbey National Asset Managers Limited treh drugih OEIC. Inscape Investments Limited in Inscape Investment Fund sta prav tako člana DDV-skupine Abbey National.

25 Citicorp je bil določen kot depozitar teh štirih OEIC in obračunava splošno plačilo za svoje naloge. Kljub temu niti za njih ne deluje kot skrbnik.

26 Konec leta 2000 je Inscape Investments Limited sklenil pogodbo o vodenju računov Inscape Investment Fund z Bank of New York Europe Limited in pozneje z Bank of New York (v nadaljevanju: Bank of New York). Na podlagi te pogodbe se ta zavezuje za opravljanje vrste storitev, ki jih prenese Inscape Investments Limited, predvsem izračun prihodka in cene enot premoženja ali delnic skladov, vrednotenje sredstev, računovodstvo, pripravo izjave o razdelitvi prihodka, pripravo informacij in dokumentacije za periodična poslovna poročila in davčne napovedi, statistike in davek na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) ter pripravo napovedi pričakovanih prihodkov.

27 Bank of New York se je zavezala tudi za opravljanje drugih storitev, kot so obdelava podatkov, dejavnosti izplačil iz skladov, uskladitev skladov, izračun in vknjižba odhodkov in stroškov, vknjižba računov družbe, pošiljanje dnevnih cen enot

premoženja tisku, izdelava davčnih poročil in DDV ter poročil Banki Anglije, izračun stopnje razdelitve in donosov, in za odgovarjanje na vprašanja Inscape Investments Limited in/ali depozitarja.

28 Abbey National se je pritožila, da so DDV zaračunali trusteeji „authorised unit trusts“, ki jih upravljajo njegove podružnice, Inscape Investment Fund pa zato, ker ji je DDV zaračunal njen depozitar.

29 Med drugim je Abbey National nasprotovala Bank of New York glede obračuna DDV Inscape Investments Limited za upravne storitve in storitve računovodstva, ki jih je opravila kot upravitelj skladov.

30 Abbey National prav tako navaja, da so storitve, ki jih je opravila Bank of New York, oproščene DDV, ker pomenijo „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ v smislu člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive. S tem v zvezi poudarja, da so upravne storitve sklada očitno del njegovega upravljanja in da prenos vseh upravnih vidikov upravljanja ali velikega dela le-teh, ki so poseben in nujen del upravljanja, ne more biti obravnavan drugače od prenosa nekaterih odločitev glede izbire naložb.

31 Abbey National in Inscape Investment Fund prav tako navajata, da so storitve, ki jih opravijo trusteeji „authorised unit trust“ in depozitarji OEIC, oproščene tudi na podlagi člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive. Dejansko so med storitve upravljanja vključene naloge nadzora in odločanja, ki jih opravi depozitar ali trustee.

32 Iz predložitvene odločbe izhaja, da je po mnenju Commissioners specifična in nujna naloga upravljanja posebnih investicijskih skladov upravljanje naložb, ki vključuje izbiro in prenos sredstev, ki so predmet tega upravljanja. Meni, da to iz okvira uporabe oprostitve izključuje storitve, ki jih opravijo trustees in depozitarji, ker ti navadno niso neposredno vključeni v oblikovanje dnevnih odločitev glede upravljanja naložb, in da je njihova prva naloga varovati potrošnika in vlagatelja. To iz okvira uporabe oprostitve prav tako izključuje upravne storitve, ki jih opravijo upravitelji skladov, ker nobena od njih ne vključuje izbire in prenosa sredstev, ki so predmet upravljanja.

33 Predložitveno sodišče opaža, da okvir uporabe oprostitve iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive ni jasen. S tem v zvezi navaja, da obstaja razlika med različnimi praksami držav članic glede obravnavanja transakcij, kot so te iz postopka v glavni stvari.

34 V teh okoliščinah je VAT and Duties Tribunal, London, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba oprostitev za ‚upravljanje posebnih investicijskih skladov, ki jih opredelijo države članice' [‚the management of special investment funds as defined by Member States' v angleškem besedilu] iz člena 13B(d), točka 6, Šeste direktive o DDV treba razlagati tako, da so države članice pristojne za določanje dejavnosti, ki pomenijo ‚upravljanje' posebnih investicijskih skladov, in za opredelitev posebnih investicijskih skladov, ki lahko koristijo to oprostitev?

2. Ali so, če je odgovor na prvo vprašanje nikalen in je treba dati besedi ‚upravljanje' iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive o DDV samostojen pomen v pravu Skupnosti in glede na Direktivo Sveta 85/611/EGS […], storitve, ki jih zaračunata depozitar ali trustee v okviru storitev, ki jih opravljata na podlagi členov 7 in 14 Direktive [85/611], nacionalnih predpisov in veljavnih pravil za sklade, oproščene storitve ‚upravljanja posebnih investicijskih skladov' v smislu člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive o DDV?

3. In ponovno, če je odgovor na prvo vprašanje nikalen in je treba dati besedi ‚upravljanje' iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive o DDV samostojen pomen v pravu Skupnosti, ali se oprostitev za ‚upravljanje posebnih investicijskih skladov' po členu 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive o DDV uporablja za storitve, ki jih opravljajo tretji upravljavci v okviru administrativnega upravljanja skladov?"

Prvo vprašanje

35 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je izraz „upravljanje" posebnih investicijskih skladov iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive samostojen pojem prava Skupnosti, katerega vsebine države članice ne morejo spremeniti.

Stališča, predložena Sodišču

36 Abbey National, luksemburška vlada in Komisija Evropskih skupnosti menijo, da je treba člen 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive, ki določa oprostitev za „upravljanje

posebnih investicijskih skladov, ki jih opredelijo države članice“, razlagati tako, da le-tem ne daje pooblastila za opredelitev dejavnosti, ki jih zajema izraz „upravljanje“ skladov.

37 Nasprotno vlada Velike Britanije navaja, da ta oprostitev državam članicam daje tako pooblastilo in tudi to, da določijo posebne investicijske sklade, ki lahko koristijo oprostitev.

Presoja Sodišča

38 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da so oprostitve iz člena 13 Šeste direktive samostojni pojmi prava Skupnosti, ki morajo torej imeti skupnostno opredelitev, kar prepreči različno uporabo sistema DDV v različnih državah članicah (glej predvsem sodbe z dne 12. septembra 2000 v zadevi Komisija proti Irski, C-358/97, Recueil, str. I-6301, točka 51, z dne 3. marca 2005 v zadevi Fonden Marseilsborg Lystbådehavn, C-428/02, ZOdl., str. I-1527, točka 27, in z dne 1. decembra 2005 v združenih zadevah Ygeia, C-394/04 in C-395/04, ZOdl., str. I-10373, točka 15).

39 Čeprav posledično države članice ne morejo spremeniti njihove vsebine, zlasti kadar določajo pogoje uporabe, ni tako, kadar je Svet nanje prenesel nalogo opredelitve določenih pogojev oprostitev (glej sodbo z dne 28. marca 1996 v zadevi Gemeent Emmen, C-468/93, Recueil, str. I-1721, točka 25).

40 Tako je treba preučiti, ali člen 13(b)(d), točka 6, Šeste direktive prelaga na države članice nalogo opredelitve pomena „posebnih investicijskih skladov“ in pomena „upravljanja“ teh skladov ali se nanaša le na prvega od teh pomenov.

41 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da čeprav sta angleško in nizozemsko besedilo te določbe dvoumni glede njenega obsega, izhaja predvsem iz danskega, nemškega, francoskega in italijanskega besedila, da člen 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive napotuje na opredelitev držav članic, le kar zadeva pomen „posebnih investicijskih skladov“.

42 Omejeni obseg napotila na nacionalno pravo, kot izhaja predvsem iz danskega, nemškega, francoskega in italijanskega besedila, je podkrepljen s kontekstom, v katerem je bilo to besedilo napisano, s sistematiko Šeste direktive in s ciljem, da se prepreči različna uporaba sistema DDV v posameznih državah članicah.

43 Tako je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da pojem „upravljanje“ posebnih investicijskih skladov iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive predstavlja samostojen pojem prava Skupnosti, katerega vsebine države članice ne morejo spremeniti.

Drugo in tretje vprašanje

44 Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba preučiti skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive razlagati tako, da pojem „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ vključuje ali ne:

– zaračunane storitve depozitarja, ki jih opravi v skladu s členi 7 in 14 Direktive 85/611, nacionalnimi določbami in veljavnimi predpisi o skladih;

– storitve administrativnega upravljanja in računovodstva skladov, ki jih opravlja tretji upravljavec.

Stališča, predložena Sodišču

45 Abbey National in luksemburška vlada navajata, da so storitve, ki jih je zaračunal depozitar ali trustee v okviru storitev, ki jih opravlja v skladu s členoma 7 in 14 Direktive 85/611, nacionalnimi določbami in veljavnimi predpisi o skladih, oproščene storitve iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive.

46 Ta določba obsega tudi storitve, ki jih opravlja tretji upravljavec v okviru administrativnega upravljanja skladov.

47 Vlada Združenega kraljestva navaja, da je treba izraz „upravljanje“ posebnih investicijskih skladov iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive razlagati tako, da se navezuje na glavno nalogo upravljanja naložb, ki jo opravlja upravljavec posebnega investicijskega sklada.

48 Ta oprostitev se ne razširi na storitve, ki jih zaračuna depozitar ali trustee v okviru skrbništva premoženja posebnega investicijskega sklada ali nadzora dejavnosti upravljavca, ki želi zagotoviti, da so te dejavnosti opravljene v skladu s pravnimi predpisi in predpisi o skladih.

49 Iz enakih razlogov se omenjena oprostitev ne nanaša niti na storitve, ki so popolnoma upravne in ki jih opravlja za upravljavca upravitelj, na katerega je bilo preneseno računovodstvo skladov.

50 Po mnenju Komisije izraz „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive zajema vse storitve, ki so tesno povezane z upravljanjem skladov, torej z določitvijo naložbene politike ter nakupa in prodaje premoženja.

51 Vendar storitve depozitarja v členih 7 in 14 Direktive 85/611, nacionalnih zakonskih določbah ali predpisih o skladih niso storitve upravljanja skladov v smislu člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive.

52 Storitve, ki jih zagotavlja tretji upravljavec in se nanašajo na administrativno upravljanje, prav tako niso storitve upravljanja skladov v smislu te določbe.

Presoja Sodišča

53 Najprej je treba ugotoviti, da člen 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive vključuje posebne investicijske sklade, ne glede na njihovo pravno obliko. Tako so v okvir uporabe vključeni kolektivni naložbeni podjemi, ki so ustanovljeni po pogodbenem ali investicijskem pravu, in tisti, ki so ustanovljeni na podlagi statuta.

54 Tako kontekst kot oblika člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive ne kažeta, da bi bil namen zakonodajalca omejiti uporabo te določbe zgolj na kolektivne naložbene podjeme, ki so ustanovljeni po pogodbenem ali investicijskem pravu.

55 Dejansko ob sprejetju Šeste direktive skupnostna terminologija na tem področju še ni bila usklajena, tako da je bila šele v členu 1(3) Direktive 85/611 podana opredelitev KNPVP, ta pa je bila sprejeta šele leta 1985. Čeprav so v francoskem in italijanskem besedilu člena 1(3) Direktive 85/611 pri določanju kolektivnih naložbenih podjemov, ustanovljenih na podlagi pogodbe, uporabljeni enaki izrazi kot v členu 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive, v drugih jezikovnih različicah te določbe ni tako, predvsem ne v angleški, nemški, danski in nizozemski različici.

56 Dalje, kar zadeva uporabo člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive glede transakcij med kolektivnimi naložbenimi podjemi in vlagatelji (imetniki enot premoženja), bi bila vsaka druga razlaga, ki bi kolektivne naložbene podjeme, ustanovljene po pogodbenem ali investicijskem pravu in ne na podlagi statuta, oprostila plačila DDV,

v nasprotju z načelom davčne nevtralnosti, na katerem temelji predvsem skupni sistem DDV, uveden s Šesto direktivo, in ki nasprotuje temu, da se gospodarski subjekti, ki opravljajo enake transakcije, obravnavajo različno glede obdavčitve z DDV (glej sodbo z dne 16. septembra 2004 v zadevi Cimber Air, C-382/02, ZOdl., str. I-8379, točki 23 in 24, in z dne 8. decembra 2005 v zadevi Jyske Finans, C-280/04, ZOdl., str. I-10683, točka 39).

57 Nadalje je treba preveriti vsebino pojma „upravljanje“ posebnih investicijskih skladov.

58 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da člen 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive ne vsebuje nikakršne opredelitve tega pojma.

59 To določbo je treba razlagati ob upoštevanju konteksta, v katerega je umeščena, namena in zgradbe te direktive, upoštevajoč zlasti *ratio legis* oprostitve, ki je v njej določena (glej v tem smislu sodbo z dne 18. novembra 2004 v zadevi Temco Europe, C-284/03, ZOdl., str. I-11237, točka 18, in zgoraj navedeno sodbo Fonden Marseilborg Lystbådehavn, točka 28).

60 Najprej je treba opozoriti, da je, ker oprostitve iz člena 13 Šeste direktive pomenijo izjemo od splošnega načela, po katerem je predmet plačila DDV vsaka storitev, ki jo davčni zavezanec opravi odplačno, le-te treba razlagati ozko (glej zlasti sodbo z dne 12. septembra 2000 v zadevi Sinclair Collis, C-275/01, Recueil, str. I-5965, točka 23, in z dne 20. novembra 2003 v zadevi Taksatorringen, C-8/01, Recueil, str. I-13711, točka 36).

61 Dalje iz člena 1(2) Direktive 85/611 izhaja, da transakcije KNPVP predstavljajo skupno vlaganje kapitala, zbranega pri javnosti, v prenosljive vrednostne papirje. Dejansko s kapitalom, ki ga vlagatelji vložijo za nakup enot premoženja, KNPVP sestavijo in upravljajo za račun le-teh in odplačno naložbe, ki so sestavljene iz prenosnih vrednostnih papirjev (glej sodbo z dne 21. oktobra 2004 v zadevi BBL, C-8/03, ZOdl., str. I-10157, točka 42).

62 Tako kot ugotavlja generalna pravobranilka v točki 68 sklepnih predlogov, je cilj oprostitve transakcij, ki so povezane z upravljanjem posebnih investicijskih skladov iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive, predvsem omogočiti malim vlagateljem vlaganje v vrednostne papirje prek posebnih investicijskih skladov. Točka 6 te določbe želi zagotoviti, da je skupni sistem DDV nevtralen, kar zadeva neposredne naložbe v vrednostni papir in tiste, ki se opravijo po posredniku v obliki posebnih investicijskih skladov.

63 Iz tega sledi, da so oprostitve iz te določbe značilne za dejavnost posebnih investicijskih skladov.

64 Tako na področje uporabe člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive spadajo poleg upravljanja naložb tudi upravne storitve glede samih kolektivnih naložbenih podjemov, kot je navedeno v Prilogi II k Direktivi 85/611, kot je bila spremenjena, pod rubriko „Upravne naloge“, ki so značilne naloge kolektivnih naložbenih podjemov.

65 Nasprotno ta določba ne zajema nalog depozitarja kolektivnih naloženih podjemov, kot so te iz členov 7(1) in (3) in 14(1) in (3) Direktive 85/611. Dejansko te naloge ne spadajo pod upravljanje kolektivnih naložbenih podjemov, ampak pod nadzor in sledenje dejavnosti le-teh, katerih namen je zagotoviti upravljanje kolektivnih naložbenih podjemov v skladu z zakonom.

66 Kar zadeva upravne in računovodske storitve skladom, ki jih opravlja tretji upravljavec, je treba najprej navesti, da je, kot za oproščene transakcije iz člena 13(B)(d) Šeste direktive, točki 3 in 5 (glej sodbo z dne 5. junija 1997 v zadevi SDC, C-2/95, Recueil, str. I-3017, točka 32), upravljanje posebnih investicijskih skladov iz točke 6 omenjenega člena opredeljeno glede na značaj opravljanja storitev in ne glede na to, kdo jih opravlja ali sprejema.

67 Končno besedilo člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive načeloma ne izključuje, da se upravljanje posebnih investicijskih skladov razdeli na več storitev, ki lahko spadajo pod pojem „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ v smislu te določbe, in da koristijo oprostitev, ki jo predvideva, čeprav jih opravlja tretji upravljavec (glej v tem smislu, kar zadeva člen 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive, prej navedeno sodbo SDC, točka 64, kar zadeva člen 13(B)(d), točka 5, te direktive, sodbo z dne 13. decembra 2001 v zadevi CSC Financial Services, C-235/00, Recueil, str. I-10237, točka 23).

68 Pod temi pogoji iz načela davčne nevtralnosti izhaja, da lahko gospodarski subjekti izberejo model organizacije, ki jim s strogo ekonomskega vidika najbolj ustreza, ne da bi bili v nevarnosti, da bi bile njihove transakcije zato izključene od oprostitev iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive.

69 Sledi, da storitve upravljanja, ki jih opravi tretji upravljavec, načeloma spadajo na področje uporabe člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive.

70 Upravne in računovodske storitve skladov, ki jih opravlja tretji upravljavec, čeprav bi bile opredeljene kot oproščene transakcije iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive, morajo tvoriti posebno celoto, presojano celovito, katere namen je izpolniti specifične in nujne naloge storitve iz člena 13(B)(d), točka 6 (glej v tem smislu, kar zadeva člen 13(B)(d), točka 5, Šeste direktive, zgoraj navedeni sodbi SDC, točka 66, in CSC Financial Services, točka 25).

71 Opravljene storitve se morajo tako nanašati na specifične in nujne dejavnike upravljanja posrednih investicijskih skladov. Preproste materialne in tehnične storitve, kot je vzpostavitev informacijskega sistema, niso zajete s členom 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive (glej v tem smislu, kar zadeva člen 13(B)(d), točka 3, zgoraj navedeno sodbo SDC, točka 66).

72 Tako je treba ugotoviti, da je treba člen 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive razlagati tako, da storitve administrativnega upravljanja in računovodstva skladov, ki jih opravlja tretji upravljavec, spadajo pod pojem „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ v smislu te določbe, če tvorijo posebno celoto, presojano celovito, in so specifične in nujne za upravljanje posebnih investicijskih skladov.

73 Predložitveno sodišče mora ugotoviti, ali zadevne storitve iz postopka v glavni stvari ustrezajo tem merilom.

74 Iz navedenega izhaja, da je treba na drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da je člen 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive treba razlagati tako, da storitve administrativnega upravljanja in računovodstva skladov, ki jih opravlja tretji upravljavec, spadajo pod pojem „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ v smislu te določbe, če tvorijo posebno celoto, presojano celovito, in so specifične in nujne za upravljanje posebnih investicijskih skladov. Nasprotno pod ta pojem niso vključene storitve depozitarja iz členov 7(1) in (3) ter 14(1) in (3) Direktive 85/611.

Stroški

75 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. Pojem „upravljanje“ posebnih investicijskih skladov iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero je samostojen pojem prava Skupnosti, katerega vsebine države članice ne morejo spremeniti.

2. Člen 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive 77/388 je treba razlagati tako, da storitve administrativnega upravljanja in računovodstva skladov, ki jih opravlja tretji upravljavec, spadajo pod pojem „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ v smislu te določbe, če tvorijo posebno celoto, presojano celovito, in so specifične in nujne za upravljanje posebnih investicijskih skladov.

Nasprotno v ta pojem niso vključene storitve depozitarja iz členov 7(1) in (3) in 14(1) in (3) Direktive 85/611/EGS z dne 20. decembra 1985 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjemih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP).

Podpisi